

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

JU ZAVOD ZA ZBRINJAVANJE MENTALNO INVALIDNIH LICA – DRIN

2020.

Broj: 01-02-08-11-3-2219-5/20

Sarajevo, rujan 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	REZIME DANIH PREPORUKA	4
III	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	5
IV	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	8
5.	POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI UTVRĐENI PRAVILNIKOM O STANDARDIMA ZA RAD I PRUŽANJE USLUGA U USTANOVAMA SOCIJALNE ZAŠTITE	10
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	10
7.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	11
7.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	11
7.1.1	Prihodi i primici	11
7.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje.....	13
7.1.2.1	Poslovni rashodi	13
7.1.3	Finacijski rezultat.....	17
7.2	BILANCA STANJA	17
7.2.1	Gotovina, kratkoročne tražbine, razgraničenja i zalihe.....	17
7.2.2	Stalna sredstva	18
7.2.3	Obveze i razgraničenja.....	21
7.2.4	Kapital.....	23
7.2.5	Popis sredstava i obveza.....	24
7.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA	24
7.4	IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU	24
7.5	BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	24
7.6	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA.....	24
8.	JAVNE NABAVE	25
9.	SUDSKI SPOROVI.....	25
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	25
V	PRILOG: GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	26
	Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine	27
	Bilanca stanja na 31. 12. 2020. godine.....	29
	Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine (Neizravna metoda)	30
	Izvešće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2020. godine.....	32

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvešće neovisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin (u daljnjem tekstu: Zavod)** koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvešće o novčanim tijekovima, Izvešće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2020. godine, novčane tokove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvešću:

- 1. Nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine, niti se vršilo mjerenje nadoknadive vrijednosti na 31. 12. 2020. godine, sukladno MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost stalne imovine, koja je iskazana u vrijednosti od 2.777.730 KM, može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda (točka 7.2.2 Izvješća).**

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Neovisni smo od Zavoda sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na sljedeće pitanje:

- Zakonom o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH iz 2008. godine osnovani su JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin i Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići. Zavodi su do 1994. godine bili jedna ustanova, kada se izdvojio Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići. Zavodi nisu poduzimali aktivnosti na izradi diobene bilance.**

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, kao resorno ministarstvo, imenovalo je povjerenstvo za izradu diobene bilance u 2015. godini, čiji je zadatak bio da utvrdi kriterije diobe, na temelju kojih bi se proveo postupak izrade diobene bilance i dao prijedlog Ministarstvu i nadležnim tijelima upravljanja i nadzora oba Zavoda na daljnje postupanje. Do momenta obavljanja revizije nisu okončane ove aktivnosti, zbog čega JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin na izvanbilančnoj evidenciji evidentira imovinu koju koristi Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići (točka 7.2.2 Izvješća).

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Ključno pitanje revizije

Osim pitanja navedenog u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijska izvješća

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvješćivanja koje je ustanovio Zavod.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih financijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvješća **JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2020. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-ju 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ISSAI standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Zavoda sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih Izvješća, rukovodstvo Zavoda odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 3. 9. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Uspostaviti efikasan i funkcionalan sustav unutarnjih kontrola prema COSO modelu, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima.	Točka 4.
2.	Uskladiti Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda sa Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne skrbi u FBiH. u dijelu stvarnih potreba Zavoda za stručnim kadrom.	Točka 4.
3.	Sačinjavati Izvješće o integritetu, te poduzimati mjere s ciljem unapređenja predviđenih aktivnosti.	Točka 4.
4.	Sačiniti planove usmjerene na osobu za sve korisnike usluga Zavoda, a izvješća o realizaciji individualnog plana usluga dostavljati nadležnim centrima za socijalnu skrb.	Točka 5.
5.	Donijeti unutarnje procedure kojima bi se definirala jedinstvena metodologija planiranja, kao i procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.	Točka 6.
6.	Usluge zdravstvene zaštite za korisnike Zavoda ugovarati u visini i na način propisan Odlukom upravnog odbora, sukladno Zakonu o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH.	Točka 7.1.1
7.	Donijeti unutarnji akt o ishrani korisnika, te vršiti nadzor nad njegovom primjenom u dijelu kontrole kvalitete hrane i utroška namirnica, kao i provjeru primjene normativa za ishranu i usklađenost sa jelovnikom.	Točka 7.1.2.1
8.	Uskladiti Odluku o radnom vremenu sa Zakonom o radu u dijelu utvrđivanja radnog vremena.	Točka 7.1.2.1
9.	Ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati za poslove koji nisu utvrđeni Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta i zadataka u Zavodu kao redovni poslovi i zadaci zaposlenih u Zavodu.	Točka 7.1.2.1
10.	Na datum bilance vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.	Točka 7.2.2
11.	Sačiniti registar nekretnina Zavoda u kojem bi se iskazali podaci o ukupnom broju nekretnina kojima raspolaže, kao i statusu vlasništva nad njima.	Točka 7.2.2
12.	U suradnji s Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i Zavodom za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići okončati aktivnosti na izradi diobene bilance, kako bi se utvrdila imovina kojom raspolaže Zavod.	Točka 7.2.2

III KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvješćivanja;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Finansijski plan Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin za 2020. godinu;
- Izmjene i dopune finansijskog plana Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin za 2020. godinu;
- Zakon o ustanovama;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH;
- Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom FBiH;
- Pravila JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin; kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod je utemeljen sukladno Zakonu o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH¹, koji predstavlja osnivački akt i osnovu za upis u sudski registar. Zavod je javna ustanova u vlasništvu Federacije BiH. U Rješenju o upisu u sudski registar od 3. 9. 2009. godine kod Općinskog suda u Travniku, naveden je osnivač Zavoda – Parlament Federacije BiH.

Prvo osnivanje javne ustanove vezano je za 1955. godinu, a u sudski registar upisan je Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Fojnica tek 28. 1. 1974. godine. U sastavu tadašnje ustanove djelovale su prvo tri, a nakon toga dvije poslovne jedinice, jedna u Fojnici – Drin i jedna u Bakovićima. Od 1994. godine ove dvije poslovne jedinice djeluju odvojeno i samostalno svaka za sebe, iako nisu bile tako registrirane. Pod sadašnjim nazivom Zavod je utemeljen navedenim Zakonom iz 2008. godine.

Zakonom o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH i Pravilima Zavoda koja je usvojio Upravni odbor 3. 12. 2008. godine, a na koja je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike dalo suglasnost 13. 1. 2009. godine, utvrđena je djelatnost Zavoda. Osnovna djelatnost obuhvaća socijalno i zdravstveno zbrinjavanje, psihosocijalnu rehabilitaciju, osposobljavanje za samostalni život i rad prema preostalim sposobnostima i sklonostima, provođenje radnih i okupacijskih aktivnosti odraslih osoba sa invaliditetom sa smetnjama u psihičkom razvoju umjerenog, teškog i teškog stupnja, osoba sa kombiniranim smetnjama, kao i osoba kod kojih je završeno liječenje u zdravstvenim ustanovama. Zdravstveno zbrinjavanje korisnika vrši se pružanjem usluga isključivo primarne zdravstvene zaštite, sukladno propisima o zdravstvenom osiguranju. Također, Pravilima Zavoda regulirano je da se Zavod može baviti dopunskom gospodarskom i drugim djelatnostima, kao što su proizvodnja i prodaja hrane na vlastitim farmama, proizvodnja i prodaja određenih proizvoda u vlastitim radionicama, pružanjem različitih vrsta usluga i dr. Zavod djeluje u cilju unapređenja kvalitete života, te očuvanja i razvijanja preostalih i stečenih sposobnosti osoba koja se nalaze na smještaju u Zavodu. Svoju djelatnost, osim u svom sjedištu, obavlja još u dislociranim jedinicama, na lokalitetu Urlenike, u stambenim objektima, kućama u neposrednoj blizini Zavoda, u drugim stambenim jedinicama nad kojima ima pravo raspolaganja, kao i na vlastitom imanju „Malkoč“.

Tijela upravljanja, nadzora i rukovođenja Zavoda su: Upravni odbor, Nadzorni odbor i ravnatelj.

Rješenjem Federalnog ministarstva rada i socijalne politike od 26. 7. 2018. godine ministar je imenovao pet članova Upravnog odbora, koji čine predsjednik Branko Golub i članovi i članice Adnan Buljan, Miralem Aletić, Radmila Tuka i Anida Kršić.

Rješenjem Federalnog ministarstva rada i socijalne politike imenovan je Nadzorni odbor, kao nadzorno tijelo, koji čine predsjednik Dženan Hodžić i članice Marija Stanić i Nudžejma Salihbegović.

Vlada FBiH dala je suglasnost na imenovanje upravnog i nadzornog odbora 30. 8. 2018. godine.

Zavodom rukovodi ravnatelj Adis Ramić, imenovan odlukom Upravnog odbora od 21. 5 2019. godine na mandat od četiri godine, na temelju Odluke Vlade FBiH o davanju prethodne suglasnosti za imenovanje ravnatelja Zavoda od 18. 4. 2019. godine.

Nadzor nad stručnim radom Zavoda vrše Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo zdravstva i Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti, svatko u okviru svoje nadležnosti.

Unutarnji ustroj i način rada utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta, koji je donio Upravni odbor 14. 4. 2010. godine. Pravilnikom su sistematizovana radna mjesta za 258 izvršitelja, a na 31. 12. 2020. godine bilo je 248 zaposlenika.

Sjedište Zavoda je u Fojnici, u Ulici Drin bb.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 31/08

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Zavoda za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, u razdoblju od prosinca 2020. do srpnja 2021. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je financijsku reviziju Zavoda za 2016. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o financijskim izvješćima i pozitivno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Zavod nije postupio sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i nije obavijestio o poduzetim radnjama radi premašivanja nepravilnosti identificiranih u revizorskom izvješću. Revizijom je konstatirano da nisu poduzete odgovarajuće mjere, sukladno planiranim aktivnostima.

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke

- 1) Prijem zaposlenika na određeno vrijeme vršen je sukladno Pravilniku o jedinstvenim kriterijima o postupku izbora kandidata za prijem u radni odnos.
- 2) Naknade za prijevoz na posao i sa posla priznavane su i obračunavane na temelju rješenja, sukladno Uredbi o naknadama koje nemaju karakter plaće.
- 3) Popis sredstava i obveza vršen je u potpunosti sukladno zakonskim propisima i internom aktu Zavoda.
- 4) Poduzete su aktivnosti na rješavanju pitanja ukalkuliranih, a neizmirenih obveza za plaće i naknade.

Djelomično realizirane preporuke

- 1) Usklađeno je radno vrijeme zaposlenih u dijelu evidencija o radnom vremenu, sukladno Zakonu o radu i Odluci o radnom vremenu Zavoda. Nije usklađeno radno vrijeme zaposlenih u dijelu utvrđivanja radnog vremena, kako je propisano Zakonom o radu i Odlukom o radnom vremenu Zavoda.

Nerealizirane preporuke

- 1) Poduzeti aktivnosti na donošenju Pravilnika o unutarnjoj kontroli s ciljem uspostavljanja efikasnog sustava unutarnjih kontrola, te stvaranju uvjeta za efikasno obavljanje poslova utvrđenih zakonskim propisima i Pravilima Zavoda.
- 2) Ugovorima o privremenim i povremenim poslovima obuhvatiti izvršenje onih poslova koji, sukladno Pravilniku o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta, nisu utvrđeni kao redovni poslovi i zadaci zaposlenih u Zavodu.
- 3) U suradnji s Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i Zavodom za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići okončati aktivnosti na izradi diobene bilance, kako bi se utvrdila imovina kojom raspolaže Zavod.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dano je ukupno dvanaest (12) preporuka, od čega je osam (8) novih i četiri (4) preporuke koje su već dane u Izvješću o financijskoj reviziji za 2016. godinu (tri nerealizirane i jedna djelomično realizirana).

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Zavod u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Financijsko upravljanje i kontrola

Prema Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardima unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH,⁴ nalaže se uspostavljanje, vođenje i procjena sustava unutarnjih kontrola na temelju COSO modela.⁵

Faktor koji najviše utječe na funkcionalnost sustava unutarnjih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanja postojećih zakonskih propisa.

Osnovna opća akta Zavoda su Pravila i njihove izmjene i dopune, koje donosi Upravni odbor uz suglasnost Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Međusobna prava i obveze zaposlenika u Zavodu, sukladno zakonu i ovim Pravilima, bliže se uređuju općim aktima (pravilnicima, poslovnica, odlukama instrukcijama i drugim općim aktima).

Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta utvrđena je organizacija poslova i radnih zadataka, određena zanimanja, stupanj stručne spreme, složenosti poslova i broj izvršitelja. Sistematizacijom je određeno da, od 258 sistematiziranih radnih mjesta, izvršitelji na 23 sistematizirana radna mjesta obavljaju poslove više radnih mjesta, u smislu obavljanja procentualnog radnog mjesta, kao dio jednog radnog mjesta ili posla drugog radnog mjesta. Ovakav način preraspodjele poslova i radnih zadataka nije sukladan članku 39. Pravilnika s obzirom na to da je ovim člankom definirano da se raspoređivanje zaposlenika na druge poslove može vršiti samo kada se radi o poslovima iste grupe složenosti i samo privremeno, odnosno na kraće vrijeme radi iznenadno odsutnog zaposlenika. Člankom 47. Pravilnika regulirano je da zaposlenici koji su se zatekli na radnim mjestima za koja ne posjeduju zahtijevanu stručnu spremu nastavljaju obavljati te poslove i nakon stupanja na snagu ovog Pravilnika, ukoliko im se ponudi taj posao, uz obvezu da, u ostavljenom roku, koji nije utvrđen Pravilnikom, steknu stručnu spremu za posao na koje su raspoređeni. Iako je Pravilnik donesen u 2010. godini, utvrđeno je da na određenim pozicijama „njegovatelja“ još uvijek rade zaposlenici koji nemaju odgovarajuću stručnu spremu, odnosno ne zadovoljavaju potrebne uvjete za to radno mjesto. Ovim Pravilnikom definirano je deset grupa zanimanja, od čega šest po stupnju stručne spreme, a za visoku stručnu spremu četiri grupe (VSS nezdravstvenog usmjerenja, VSS zdravstvenog usmjerenja, VSS zdravstvenog usmjerenja i specijalizacija i poslovi šefova sektora i službi - poslovi sa povećanim opsegom ovlaštenja i odgovornosti). Za svaku grupu, osim zanimanja I grupe, utvrđeni su koeficijenti u određenom rasponu, kao što je zanimanje IV grupe (SSS – koeficijent 1,70-2,00), odnosno nije utvrđen koeficijent složenosti poslova za svako radno mjesto, već se oni utvrđuju ugovorom o radu koji zaključuje ravnatelj za zaposlenikom. Koeficijenti složenosti za sve grupe poslova se kreću od 1,10 do 3,50.

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola, koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definira unutarnju kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost financijskog izvješćivanja, kao i usklađenost s važećom regulativom.

Zavod nije uskladio sistematizaciju radnih mjesta prema odredbama Pravilnika o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne skrbi u FBiH, odnosno nisu osigurani minimalni standardi za obavljanje djelatnosti.

Od ukupnog broja zaposlenika, sedam je socijalnih radnika, dva psihologa, jedan defektolog oligofrenolog, jedan defektolog logoped, jedan sociolog i jedan profesor sporta. Broj izvršitelja djelomično je rezultat potrebe Zavoda na temelju Sistematizacije radnih mjesta iz 2010. godine, koja ne odražava stvarne potrebe Zavoda za stručnim kadrom i koja nije usklađena s donesenim Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne skrbi u FBiH.⁶ Prema Pravilniku, u Zavodu bi trebala biti angažirana minimalno tri defektologa, dva logopeda i tri psihologa, dok broj angažiranih socijalnih radnika djelomično zadovoljava postojeće standarde.

U tijeku revizije prezentiran je Nacrt pravilnika koji treba usvojiti Upravni odbor sukladno Zakonu o radu, Zakonu o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH i Pravila o radu Zavoda.

Pravilnik o unutarnjem ustroju Zavoda nije usuglašen s Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne skrbi u FBiH, niti su njime jasno utvrđeni koeficijenti složenosti poslova za svako radno mjesto.

Iako je Zavod donio Pravilnik o unutarnjim kontrolama, kojim se dokumentira politika upravljanja rizicima, ne vrši se kontinuirano praćenje i ocjena rizika, niti se vrši formalno identificiranje i ocjena vjerojatnoće i utjecaja rizika sukladno donesenim unutarnjim aktima. Nisu poduzimane potrebne radnje u svrhu smanjenja rizika, niti je uspostavljen registar rizika. Mapa procesa nije izrađena.

Zavod nije imenovao koordinatora za financijsko upravljanje i kontrolu, sukladno članku 7. Pravilnika o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Nije sačinjeno ni Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava financijskoga upravljanja i kontrole za 2020. godinu.

Zavod nije uspostavio sustav unutarnjih kontrola prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe Zakona o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju financijskoga upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, te Standardi unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- **uspostaviti efikasan i funkcionalan sustav unutarnjih kontrola prema COSO modelu, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima;**
- **uskladiti Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda sa Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne skrbi u FBiH. u dijelu stvarnih potreba Zavoda za stručnim kadrom.**

Unutarnja revizija

Obveza i kriteriji za uspostavljanje unutarnje revizije u javnom sektoru u FBiH propisani su Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH. Zavod nije uspostavio unutarnju reviziju, niti je sistematizirano radno mjesto unutarnjeg revizora. Zavod svake godine angažira vanjskog revizora za reviziju poslovanja. Za 2020. godinu reviziju je vršilo Društvo za reviziju i usluge „Zuko“ d.o.o. Sarajevo.

Prevencija korupcije

Zavod je, sukladno Smjernicama za izradu i provođenje plana integriteta Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, donio Plan integriteta u siječnju 2017. godine. On predstavlja antikorupcijski kontrolni mehanizam za provođenje preventivnih mjera za smanjenje koruptivnih pojava u Zavodu. Nije sačinjavano Izvješće o implementaciji mjera iz Plana integriteta (Izvješće o integritetu) za 2020. godinu, niti su poduzimane mjere s ciljem unapređenja integriteta. S obzirom na to da nije bilo aktivnosti na provođenju i primjeni Plana integriteta, nije smanjen rizik na nastanak korupcije.

⁶ "Sl. novine FBiH", br. 15/13

Preporuka:

- **sačinjavati Izvješće o integritetu, te poduzimati mjere s ciljem unapređenja predviđenih aktivnosti.**

5. POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI UTVRĐENI PRAVILNIKOM O STANDARDIMA ZA RAD I PRUŽANJE USLUGA U USTANOVAMA SOCIJALNE ZAŠTITE

Na temelju Zakona o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH, federalni ministar rada i socijalne politike donio je Pravilnik o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH. U njemu su propisani zajednički minimalni standardi za rad i pružanje usluga, kao i drugi posebni minimalni standardi za obavljanje djelatnosti, odnosno poslova socijalne zaštite u ustanovama socijalne zaštite u FBiH. Na temelju identificiranih potreba, sposobnosti i rizika za svakog korisnika, a sukladno Pravilniku, propisano je sačinjavanje individualnih planova usluga u roku deset dana od okončanja procjene. Plan usluga treba sadržavati: cilj koji se želi postići uslugom, očekivani rezultat, konkretne aktivnosti koje će se poduzeti, vremenski okvir u kojem će se realizirati i odgovorne osobe za realizaciju individualnog plana. Planiranje usmjereno na jednu osobu sadrži: plan za budućnost, profil na jednoj stranici, plan za postizanje željenih ciljeva i evidenciju o osobnosti korisnika.

Utvdili smo da Zavod na 31. 12. 2020. godine nije imao sačinjene individualne planove stručnog tretmana korisnika i da nije sačinjavao planove usmjerene na osobu. Napominjemo da je broj korisnika 495. Također, člankom 28. Pravilnika propisan su ponovni pregledi individualnih planova, kao i dostavljanje izvješća o realizaciji ovih planova voditelju postupka ako je korisnik došao putem centra za socijalni rad.

Zavod je u 2020. godini pružao usluge korisnicima bez utvrđenih individualnih planova usluga, kao i planova usmjerenih na osobu, što nije sukladno člancima 26., 27. i 28. Pravilnika o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH.

Preporuka:

- **sačiniti planove usmjerene na osobu za sve korisnike usluga Zavoda, a izvješća o realizaciji individualnog plana usluga dostavljati nadležnim centrima za socijalnu skrb.**

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Financijski plan za 2020. godinu donio je Upravi odbor 17. 12. 2019. godine, kojim su planirani prihodi (8.450.000 KM) i rashodi (8.525.000 KM). U strukturi prihoda nalazi se prihod od socijalne i zdravstvene zaštite (7.835.000 KM), prihod od donacija (544.500 KM), prihodi od ekonomije i radiona/prihodi od upotrebe vlastitih dobara (70.000 KM) i ostali prihodi (500 KM). U strukturi rashoda najznačajniji su bruto plaće i druga osobna primanja (5.898.000 KM), materijalni troškovi (1.570.000 KM), troškovi proizvodnih usluga (67.000 KM), amortizacija (323.000 KM), nematerijalni troškovi (278.000 KM) i ostali nematerijalni troškovi (389.000 KM).

Izmjenama i dopunama Financijskoga plana iz prosinca 2020. godine utvrđeni su uravnoteženi rashodi sa prihodima Zavoda u iznosu od 8.450.000 KM, sljedeće strukture: troškovi plaća i ostalih osobnih primanja (5.823.000 KM), materijalni troškovi (1.570.000 KM), troškovi proizvodnih usluga (67.000 KM), amortizacija (323.000 KM), nematerijalni troškovi (278.000 KM) i ostali nematerijalni troškovi (389.000 KM).

Polazna osnova za izradu Financijskog plana su planirani podaci o broju korisnika i cijena usluga po korisniku, odnosno procjena poslovanja u tekućoj godini, koja se vrši na temelju bilance stanja, analize djelatnosti kroz pregled usluga i profil djelatnosti. Planiranje opsega usluga polazi od procjene izvršenja i trendova pratećih pokazatelja iz prethodnih godina.

Provedenom revizijom utvrdili smo da Zavod nije donio unutarnju proceduru o načinu i metodologiji planiranja, rokovima za njegovo usvajanje, niti su utvrđene procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti. Također, ističemo nepostojanje jedinstvene metodologije izrade Financijskoga plana kao i njegovih izmjena i dopuna te problem neusklađenosti u propisima koji reguliraju poslovanje zavoda pri čemu je zakonski okvir različito ili nedovoljno jasno tretirao određene segmente planiranja, evidentiranja i izvješćivanja. S obzirom da opseg i sadržaj Financijskoga plana nisu utvrđeni niti jednim propisom, smatramo da je potrebno u suradnji sa drugim zavodima, uputiti inicijativu prema

resornom Ministarstvu, kako bi se donijela jedinstvena metodologija planiranja, evidentiranja i izvješćivanja.

Imajući u vidu da se Zavod značajnim dijelom financira iz javnih sredstava i da je Parlament FBiH osnivač, odnosno da je vlasništvo FBiH, ističemo problem neusklađenosti u propisima koji reguliraju poslovanje Zavoda, pri čemu je zakonski okvir različito ili nedovoljno jasno tretirao financijsko planiranje, evidentiranje i izvješćivanje.

Preporuka:

- donijeti unutarnje procedure kojima bi se definirala jedinstvena metodologija planiranja, kao i procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.

Sukladno članku 25. Pravila Zavoda, doneseni su Plan i programa rada za 2020. godinu, kao i Plan kapitalnih Investicija za razdoblje 2020. do 2024. godine, koje je Upravni odbor 27. 12. 2019. godine usvojio.

Prema financijskom Izvješću o poslovanju Zavoda za 2020. godinu, osnovne ekonomske kategorije sa pokazateljima, ostvareni prihodi i rashodi u odnosu na plan, daju se u tabeli:

u KM

Red. br.	Opis	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Ostvareno u 2019. godini	Indeks 4/3*100	Indeks 4/5*100
1	2	3	4	5	6	7
I	Ukupni prihodi	8.450.000	8.432.330	8.809.979	99,80	95,71
II	Ukupni rashodi	8.450.000	8.419.376	8.550.674	99,63	101,56
III (I-II)	Financijski rezultat		12.954	259.305		

Uvidom u zapisnike sa održanih sjednica Upravnog i Nadzornog odbora utvrdili smo da je sačinjeno Izvješće o radu Zavoda za 2020. godinu, te Izvješća o izvršenom nadzoru Godišnjeg obračuna o poslovanju koja su usvojena 24. 2. 2021. godine, a dostavljena nadležnom Ministarstvu 22. 3. 2021. godine. Do okončanja revizije nije dobiven odgovor Ministarstva o prihvaćanju predmetnih izvješća.

7. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Zavod je sačinio Godišnja financijska izvješća za 2020. godinu i dostavio ih nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku. Odlukom upravnog odbora Zavoda od 24. 2. 2021. godine usvojena su Godišnja financijska izvješća.

7.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjim financijskim izvješćima za 2020 godinu, iskazani su prihodi u iznosu od 8.432.330 KM, što je manje za 377.649 KM u odnosu na prethodnu godinu. Razlog ovog odstupanja su manji iznosi prenesenih sredstava iz Proračuna FBiH, robnih donacija i Zavoda za zapošljavanje.

U Godišnjim financijskim izvješćima za 2020. godinu iskazani su prihodi sljedeće strukture:

u KM

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
PRIHODI	8.432.330	8.809.979
Poslovni prihodi	8.395.997	8.415.177
Prihodi od prodaje učinaka	7.889.297	7.806.938
Ostali poslovni prihodi (donacije)	462.263	544.123
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	44.437	64.116
Financijski prihodi	505	355
Ostali prihodi i dobici	35.828	394.447

Računovodstvenim politikama, usklađenim sa zahtjevima iz standarda, uređene su politike vrednovanja i iskazivanja prihoda. Prihodi od prodaje se priznaju onda kada su u potpunosti zadovoljeni svi uvjeti iz MSFI-ja 15 – Prihodi od ugovora s kupcima. Temeljno načelo ovog Standarda je da Zavod treba priznati prihod kako bi prikazao prijenos obećane robe ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu na koju subjekt očekuje da ima pravo u zamjenu za tu robu ili usluge. Prihodi se priznaju po fer vrijednosti primljene naknade ili tražbina.

Poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 8.395.997 KM i najznačajniji su u strukturi ukupnih prihoda. Čine ih prihodi od prodaje učinaka (7.889.297 KM), ostali poslovni prihodi od donacija (462.263 KM) i prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka (44.263 KM).

Prihodi od prodaje učinaka predstavljaju prihode od usluga izdržavanja, a čine ih usluge smještaja, ishrane socijalne zaštite, zdravstvene zaštite, obrazovanja i odgoja. Ovi prihodi ostvaruju se na temelju cijene usluga socijalnog dijela zbrinjavanja korisnika Zavoda u iznosu od 35 KM dnevno (usluge smještaja i izdržavanja korisnika). Cijena smještaja u Zavodu utvrđena je Odlukom Upravnog odbora od 3. 9. 2013. godine, na koju je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike dalo prethodnu saglasnost 28. 8. 2013. godine, sukladno članku 11. stavak 3. Zakona o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH. Ugovori se zaključuju sa Centrima za socijalni rad u FBiH, na temelju kojih se mjesečno ispostavljaju fakture Centru za socijalni rad koji plaćaju Zavodu usluge smještaja korisnika koje je Centar uputio u Zavod na temelju izdanog rješenja. Ugovori se također zaključuju i sa fizičkim osobama koje su se obvezale da će snositi troškove smještaja korisnika u Zavodu. Na 31. 12. 2020. godine Zavod je zbrinuo 495 korisnika.

Prihodi od usluga primarne zdravstvene zaštite u iznosu od 1.404.422 KM ostvaruju se na temelju Sporazuma o načinu i postupku korištenja zdravstvene zaštite van područja kantonalnog/županijskog zavoda zdravstvenog osiguranja kome osiguranik pripada⁷ i Pravila Zavoda, kojima je regulirano da sredstva za zdravstvenu zaštitu korisnika snosi nadležni nositelj zdravstvenog osiguranja. Prema navedenim propisima zaključuju se ugovori o načinu osiguranja primarne zdravstvene zaštite i lijekova za korisnike-osigurane osobe Zavoda zdravstvenog osiguranja smještene u Zavodu. Zavod pruža zdravstvenu njegu i rehabilitaciju primarne razine, te osigurava lijekove korisnicima – osiguranim osobama ovisnim o tuđoj pomoći Zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i prijevoz do druge stacionirane ustanove, bolnice ili klinike po potrebi. U Zavodu je organizirana 24-satna zdravstvena zaštita sa dva turnusa medicinskih tehničara, angažiranim ljekarima, dva neuropsihijatra koji ordiniraju svaki jednom tjedno, sa kompletnim timom koji tretira mentalno zdravlje (psiholog, socijalni radnik, defektolog) sa potrebnim brojem medicinskih tehničara i fizioterapeuta te bolničara odnosno njegovatelja.

Za troškove **primarne zdravstvene zaštite i lijekove** utvrđena je visina naknade koju plaćaju Zavodi zdravstvenog osiguranja za svoje osiguranike koji su smješteni u Zavodu. Iako nisu definirani standardi i normativi za ovu vrstu djelatnosti, Zavod je koristeći metodologiju izračuna visine troškova, privremeno utvrdio cijenu zdravstvene zaštite po šticičniku u iznosu od 9,13 KM. Na temelju iskustvenih normativa i stvarnih potreba Zavod je uradio kalkulaciju troškova za zdravstvenu uslugu zaštitu po šticičniku po danu, a na koju je mišljenje dao i Federalni zavod zdravstvenog osiguranja, koji je ocijenio da je korištena metodologija za utvrđivanje troškova ispravna, a dobiveni iznos realan i prihvatljiv kao privremeno rješenje, dok se ne definiraju standardi i normativi za ovu vrstu djelatnosti. Odlukom upravnog odbora od 11. 1. 2011. godine utvrđena je cijena koštanja zdravstvenih usluga.

Za pružene zdravstvene usluge se mjesečno ispostavljaju fakture županijskim zavodima zdravstvenog osiguranja za osigurane osobe, a za neosigurane osobe troškove zdravstvene zaštite snosi naručitelj usluga. Uvidom u zaključene ugovore sa županijskim zavodima zdravstvenog osiguranja, konstatirali smo da nisu jedinstvene cijene za pružene usluge primarne zdravstvene zaštite i lijekove korisnicima/osiguranim osobama Zavoda, što zavisi od visine naknade, koju sukladno navedenim Sporazumom, uređuje svojim propisom Zavod zdravstvenog osiguranja sa kojim se zaključuje ugovor.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 41/01

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je vršen obračun troškova u rasponu od 4,58 KM do 9,13 KM. Neki od županijskih Zavoda zdravstvenog osiguranja (Tuzla, Zenica, Goražde, Travnik i Sarajevo) plaćaju manju cijenu od cijene prema važećim cjenovnicima i aktualnim troškovima sačinjenim po kalkulaciji troškova Zavoda. Ovakav način ugovaranja usluga dovodi do smanjenja prihoda, zbog čega ne potvrđujemo opravdanost zaključenih ugovora i način obračuna troškova zdravstvene zaštite za korisnike usluga koji su ispod stvarnih troškova.

Prihodi od donacija iskazani su u iznosu od 462.263 KM, a obuhvataju novčane i robne donacije, te prihode od lijekova.

Prihodi od aktiviranja ili prodaje učinaka iskazani su iznosu od 44.437 KM, a odnose se na prihode ostvarene od ekonomije i radionica Zavoda.

Preporuka:

- **usluge zdravstvene zaštite za korisnike Zavoda ugovarati u visini i na način propisan Odlukom upravnog odbora, sukladno Zakonu o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH.**

7.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U Godišnjim financijskim izvješćima za 2020. godinu iskazani su rashodi u iznosu od 8.419.376 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 131.298 KM.

Struktura ostvarenih rashoda u obračunskom razdoblju iskazana je kako slijedi: u KM

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
RASHODI	8.419.376	8.550.674
Poslovni rashodi	8.299.780	8.392.397
Materijalni troškovi	1.619.390	1.566.577
Troškovi plaća i ostalih materijalnih primanja	5.801.995	5.814.202
Troškovi proizvodnih usluga	74.977	72.761
Amortizacija	270.070	323.686
Nematerijalni troškovi	533.348	615.171
Financijski rashodi	96	128
Ostali rashodi i gubici	108.820	30.727
Rashodi iz osnova promjena računovodstv. politika	10.680	127.422

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u visini od 8.299.780 KM i čine 98,6% ukupno iskazanih rashoda.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi u visini od 1.619.390 KM odnose se na utrošene sirovine i materijal (1.307.489 KM), utrošenu energiju i gorivo (288.369 KM) i otpis sitnog inventara, ambalaže i auto guma (23.532 KM).

U okviru utrošenih sirovina i materijala, najznačajniji troškovi odnose se na troškove prehrambenog materijala (694.110 KM) i troškove lijekova (381.155 KM).

Troškovi prehrambenog materijala iskazani su u iznosu od 694.110 KM, a odnose se na utrošeni materijal i sirovine za rad kuhinje i pripremu obroka korisnicima. Direktor Zavoda imenovao je povjerenstvo za izradu jelovnika i Normativa za izradu jelovnika za korisnike Zavoda. Povjerenstvo za izradu jelovnika mjesečno sačinjava normativne tabele i vrste hrane i jela po obroku (jelovnik). Ishrana se, sukladno Pravilniku o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH, sastavlja po unaprijed utvrđenom jelovniku na tjednoj i mjesečnoj osnovi. Dnevna ishrana raspoređena je u tri glavna obroka: doručak, ručak i večera.

Utrošak prehrambenog materijala i sirovina evidentira se na troškovima primjenom metode prosječne ponderirane cijene na temelju dnevnog trebovanja sirovina iz skladišta. Zavod je uspostavio normative utroška za svaki obrok pojedinačno kojim su utvrđeni vrsta i količina namirnica potrebna za pripremanje jela prema propisanom receptu. Zavod je utvrdio cijenu koštanja po obroku, kojom je omogućeno vršenje analiza utrošenih sredstava u odnosu na broj korisnika. Nije prezentirana dokumentacija na temelju koje bismo potvrdili da povjerenstvo vrši nadzor, kontrolu kvalitete i utrošak namirnica.

Zavod nije donio unutarnji akt o ishrani korisnika, niti je vršio nadzor i kontrolu kvalitete hrane i utroška namirnica, kao ni provjeru primjene normativa za ishranu i usklađenost sa jelovnikom.

Preporuka:

- **donijeti unutarnji akt o ishrani korisnika, te vršiti nadzor nad njegovom primjenom u dijelu kontrole kvalitete hrane i utroška namirnica, kao i provjeru primjene normativa za ishranu i usklađenost sa jelovnikom.**

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja iskazani su u iznosu od 5.801.995 KM, a čine ih troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima (4.847.868 KM), troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih (816.960 KM) i troškovi naknada ostalim fizičkim osobama (137.167 KM).

Plaće i naknade zaposlenika regulirane su Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama plaće (u daljnjem tekstu: Pravilnik) u Zavodu i njegovim izmjenama i dopunama koje je donio Upravni odbor u 2013. godini. Osnovna plaća predstavlja umnožak boda neto plaće i odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova koje zaposlenik obavlja. Sva radna mjesta, utvrđena Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta i zadataka Zavoda, razvrstavaju se u deset grupa poslova. Visina koeficijenta raspoređena po grupama poslova zavisi od složenosti poslova radnih mjesta, stupnja stručne spreme, odgovornosti i uvjeta rada. Koeficijenti se kreću u rasponu od 1,10 do 3,50. Vrijednost boda za obračun plaće do veljače 2020. godine iznosila je 440 KM, kada je Upravni odbor donio Odluku o usklađivanju osnovice kojom je vrijednost boda promijenjena na 465 KM. Prije usklađivanja vrijednosti boda, plaća se obračunavala tako što se vrijednost boda pomnoži sa koeficijentom složenosti, te se po usvajanju poreza na dohodak vršila korekcija od 5%. Kako bi se to izbjeglo, Upravni odbor je izvršio usklađivanje boda tako što se korekcija od 5% izbacila i bod povećao. Usklađivanje se samo odnosi na način obračuna i ne predstavlja povećanje plaće koja je ostala na istoj razini kao i prije primjene ovakvog načina obračuna. Osnovna plaća zaposlenika povećava se za svaku godinu radnog staža za 0,6%, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%.

U toku 2020. godine, zaposlenicima je isplaćen stimulativni dio plaće u ukupnom iznosu od 32.402 KM, sukladno Pravilniku o plaćama prema kojem direktor svojom odlukom, zbog značajno povećanog obima poslova, obaveza i odgovornosti, može uvećati koeficijent određenog zanimanja, odnosno osnovnu pojedinačnu plaću zaposlenika za iznos od 5 do 20%.

Plaća direktora definirana je Odlukom o visini plaće direktora u iznosu od tri prosječne neto plaće u FBiH, koju je donio Upravni odbor Zavoda 14. 11. 2019. godine. Odluka je donesena sukladno Odluci o visini plaća direktora i novčanih naknada za rad u upravnim i nadzornim odborima ustanova socijalne zaštite⁸ koju je donijela Vlada FBiH kojom je propisano da mjesečna plaća direktora ustanova socijalne zaštite utvrđuje se u rasponu od dvije do tri prosječne neto plaće u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, a da odluku o visini mjesečne neto plaće direktora utvrđuju upravni odbori ustanova, sukladno rezultatima rada i finansijskim mogućnostima ustanove.

⁸ „Sl. novine FBiH“ broj: 82/19

Najviša isplaćena plaća u 2020. godini iznosila je 3.142 KM, najniža 608 KM, dok prosječna plaća iznosi 1.024 KM.

Odlukom direktora o radnom vremenu Zavoda utvrđeno je radno vrijeme od 40 sati tjedno, koje se raspoređuje na pet dana u tjednu od ponedjeljka do petka. Također, istim aktom navedeno je da će se preraspodjela radnog vremena stručnih radnika vršiti sukladno potrebama organizacije rada. Zaposlenici Zavoda rade od 7 do 15 sati, što nije sukladno članku 44. Zakona o radu, u kojem je navedeno da zaposlenici koji rade duže od šest sati dnevno imaju pravo na odmor u toku radnog vremena u trajanju od najmanje 30 minuta, s tim da se vrijeme odmora ne uračunava u radno vrijeme.

Preporuka:

- **uskладiti Odluku o radnom vremenu sa Zakonom o radu u dijelu utvrđivanja radnog vremena.**

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 816.960 KM, a odnose se najvećim dijelom na naknade za topli obrok (524.731 KM), naknade za prijevoz zaposlenika (100.873 KM), regres za godišnji odmor (113.990 KM), jubilarne i druge nagrade zaposlenicima (16.378 KM) i naknade povodom vjerskih i državnih blagdana (31.340 KM).

Topli obrok isplaćuje se sukladno Pravilniku u iznosu od 1% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Naknadu za prijevoz zaposlenika ostvaruju zaposlenici kojima nije organiziran prijevoz na posao i sa posla, a čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje dva kilometra. Naknada se obračunava i isplaćuje u visini od 50% mjesečne karte gradskog, prigradskog ili međugradskog prometa, u skladu sa Pravilnikom Zavoda. Direktor donosi pojedinačna rješenja o naknadi troškova na temelju zahtjeva zaposlenika.

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćen je u 2020. godini na temelju odluke Upravnog odbora od 28. 7. 2020. godine, u visini od 50% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH.

Jubilarne nagrade isplaćene su sukladno Pravilniku a na temelju Odluke koju je donio direktor Zavoda povodom Dana Zavoda 19. 10. 2020. godine. Naknada je isplaćena za 14 zaposlenika za deset godina rada u Zavodu (479 KM – 50% prosječne plaće u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku), tri zaposlenika za 20 godina rada (719 KM – 75% prosječne plaće u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku) i dva zaposlenika za 30 godina rada (958 KM – 100% prosječne plaće u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku). **Istom odlukom odobrena je isplata za 28 umirovljenika Zavoda u iznosu od 200 KM, što nije sukladno Pravilniku Zavoda. Zavod je po ovom osnovu isplatio 5.600 KM i na to je plaćen porez na dohodak u iznosu od 622 KM.**

Naknade povodom vjerskih i državnih praznika i jubileja firme isplaćene su dva puta u toku godine. U martu je direktor donio Odluku o primanjima/poklonima radnicama Zavoda povodom međunarodnog Dana žena kojom je odobrena isplata u iznosu od po 40 KM za 166 zaposlenica Zavoda, a u prosincu je donio Odluku o primanjima/poklonima radnika povodom međunarodnog blagdana Nove godine kojom je odobrena isplata naknade svim zaposlenicima Zavoda u iznosu od 100 KM po radniku. Na ove naknade nisu plaćeni porezi i doprinosi.

Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama odnose se na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora (72.721 KM), troškove naknada po ugovorima o djelu (13.217 KM) i troškove naknada po povremenim i privremenim poslovima (51.159 KM).

Naknade članovima upravnog i nadzornog odbora iskazane su u bruto iznosu od 72.241 KM. Predsjedniku i članovima Upravnog odbora isplaćene su naknade u neto iznosu od 36.475 KM, dok su za predsjednika i članove Nadzornog odbora isplaćene neto naknade u iznosu od 22.797 KM. Nakon što je Vlada FBiH donijela Odluku o visini plaća direktora i novčanih naknada za rad u upravnim i nadzornim odborima ustanova socijalne zaštite, Upravni i Nadzorni odbor Zavoda su donijeli svoje odluke kojima su visine naknada usklađene sa Odlukom Vlade FBiH. Odlukama je definisano da mjesečna novčana naknada za rad u upravnim i nadzornim odborima za članove iznosi 60% prosječne

neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, a 80% za predsjednike.

Troškovi naknada po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima iskazani su u bruto iznosu od 51.159 KM. Zavod je u 2020. godini zaključio 18 ugovora o privremenim i povremenim poslovima na razdoblja do godine dana, od toga devet za sistematizirana radna mjesta. Devet ugovora zaključeno je sa liječnicima za pružanje usluga zdravstvene zaštite korisnicima Zavoda, pet ugovora za poslove obrade kurbanskog mesa i po jedan za održavanje i razvoj informacijskog sustava, za poslove muzikotretmana, za poslove savjetnika za rad sekcija i okupacijskih radionica i za izradu završnog financijskog računa. Osim ugovora za poslove obrade kurbanskog mesa za koje je isplaćena jednokratna naknada u iznosu od 360 KM, ostalim ugovorima je različito definirana naknada na način da se ugovara mjesečna naknada (od 300 do 600 KM) ili od 100 do 210 KM po dolasku ljekara. Po osnovu zaključenih ugovora za sistematizirana radna mjesta isplaćeno je 29.050 KM (neto).

Zbog navedenog ne potvrđujemo osnovanost zaključivanja ugovora o privremenim i povremenim poslovima za sistematizirana radna mjesta, koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine, što nije sukladno Zakonu o radu.

Preporuka:

- **ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati za poslove koji nisu utvrđeni Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta i zadataka u Zavodu kao redovni poslovi i zadaci zaposlenih u Zavodu.**

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 74.977 KM, a odnose se na troškove usluga izrade i dorade učinaka (6.315 KM), troškove transportnih usluga (1.546 KM), usluge održavanja (50.414 KM) i troškove zakupa (16.703 KM).

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi u iznosu od 553.348 KM odnose se na troškove neproizvodnih usluga (169.819 KM), troškove reprezentacije (1.250 KM), troškove premije osiguranja (9.223 KM), troškove platnog prometa (5.901 KM), troškove poštanskih i telekomunikacijskih usluga (31.770 KM), troškove poreza, naknada, taksi i drugih dažbina (52.128 KM) i ostale nematerijalne troškove (263.258 KM).

U okviru troškova neproizvodnih usluga, najznačajniji su troškovi komunalnih usluga (82.060 KM) koje se odnose na usluge vodovoda i odvoza smeća i troškovi zdravstvenih usluga (44.830 KM) koji se odnose na ugovore koje je Zavod u siječnju 2020. godine zaključio sa JU Dom zdravlja Fojnica za usluge sistematskog pregleda zaposlenika, za usluge primarne zdravstvene zaštite i usluge medicinskih laboratorija za potrebe korisnika Zavoda. Ugovori su dodijeljeni nakon provedenog postupka javne nabave putem Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavama.

Ostali nematerijalni troškovi se najvećim dijelom odnose na nagrade korisnika (99.427 KM) i džeparac korisnicima (146.871 KM).

Nagrađivanje korisnika definirano je Pravilnikom o nagrađivanju korisnika u Zavodu prema kojem korisnici dobijaju stimulaciju za primjereno ponašanje, poštivanje kućnog reda, zalaganje i napredovanje u edukacijskom smislu, na defektološkom tretmanu, radnoj okupaciji i radioničkom tretmanu, kao i praktičnom radu na ispomoći u kuhinji, vešeraju, farmi, na kapiji i u ekonomiji Zavoda. Nagrade korisnicima zavoda odobrava direktor na prijedlog stručnih voditelja timova i predsjednika stručnog tima. Nagrade za korisnike se isplaćuju iz sredstava Zavoda.

Visina **džeparca za korisnike** određena je Rješenjem centra za socijalni rad kantona/županije kojem korisnik pripada, ukoliko se dodjeljuje od mirovine korisnika tako što većina mirovine (80%) ide na troškove smještaja u Zavodu (razliku do punog iznosa cijene smještaja plaća Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice županije) a ostatak se isplaćuje kao džeparac. Korisnici džeparac dobijaju i od uplata srodnika za isplatu korisnicima Zavoda. Isplate su vršene iz blagajne Zavoda.

7.1.3 Financijski rezultat

Zavod je u 2020. godini iskazao pozitivan financijski rezultat – neto dobit u iznosu od 12.954 KM. Neto dobit na 31. 12. 2019. godine ostvarena je u iznosu od 259.305 KM. Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH i Zakonom o ustanovama je propisano da Zavod višak prihoda nad rashodima koristi za obnavljanje i razvoj djelatnosti. Odlukom Upravnog odbora od 24. 2. 2021. godine o raspodjeli dobiti Zavoda za 2020. godinu regulirano je da se ostvarena dobit vodi kao neraspoređena dobit, namijenjena za razvoj svoje djelatnosti u cilju poboljšanja uvjeta i kvalitete života korisnika smještaja.

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u 2019. godini iznosio je 1.244.631 KM, a u 2020. godini iskazan je u iznosu od 997.045 KM. U 2020. godini Zavod je vršio korekciju bilančnih pozicija odloženih prihoda sa kratkoročnih na dugoročne (obrazloženo u točki 7.2.3 Izvješća).

7.2 BILANCA STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročne tražbine, razgraničenja i zalihe

Struktura novčanih sredstava prikazana je u tabeli:

u KM

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI	649.458	1.015.025
Transakcijski računi u domaćoj valuti	619.119	892.990
Transakcijski računi u stranoj valuti	28.187	116.050
Blagajna u domaćoj valuti	2.152	5.985

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su na 31. 12. 2020. godine u iznosu od 649.458 KM i manji su za 365.567 KM u odnosu na prethodnu godinu. Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na gotovinska sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajni. Transakcijski računi u zemlji otvoreni su kod sljedećih poslovnih banaka: Sparkasse banka (glavni račun), UniCredit banka, Raiffeisen banka i Addiko banka. Devizni računi otvoreni su kod Sparkasse banka i UniCredit banka.

Kratkoročne tražbine na datum bilance iskazane su u iznosu od 1.229.282 KM.

Struktura kratkoročnih tražbina je sljedeća:

u KM

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
KRATKOROČNE TRAZIBINE	1.229.282	1.293.917
Tražbine od prodaje za pružene usluge smještaja	1.210.886	1.279.864
Ostale tražbine	18.396	14.053
Sumnjive i sporne tražbine	179.174	167.589
Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih tražbina	(179.174)	(167.589)

Tražbine od prodaje najvećim dijelom odnose se na tražbine od Centara za socijalni rad (960.665 KM), tražbine za zdravstvene usluge (123.606 KM) i tražbine od kupaca po osnovu mirovina (50.616 KM).

Pravilnikom o načinu i rokovima naplate tražbina i dugovanja u Zavodu, uređen je postupak i način ostvarivanja tražbina u slučaju neispunjenja ili nepravovremenog ispunjenja obveza koje pravne ili fizičke osobe imaju prema Zavodu. Ovim Pravilnikom regulirano je da za tražbine od dužnika koje nisu plaćene u roku od 30 dana od dana ispostavljanja fakture, služba dostavlja pismenu opomenu za neizmirenje dugovanja. Ukoliko nisu izmirene obaveze dužnika prema Zavodu u navedenom roku, dostavlja se opomena pred tužbu, s tim da se dužnik pismeno obavijesti o aktivnostima koje predstoje. Sukladno Pravilniku, Zavod je upućivao opomene dužnicima kojim se pozivaju da se u što hitnijem roku po prijemu obavijesti, izvrše plaćanje dugovanja, u suprotnom će se tražiti naplata tražbina sudskim putem.

Mjere naplate poduzimane su protiv Centara za socijalni rad Unsko-sanskog kantona (Bihać, Krupa i Cazin) i Centra za socijalni rad Goražde. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je na poziciji tražbina evidentiran iznos od 55.500 KM, koji se odnosi na isplatu novca po izdanim fakturama. Isplata novca za robe koje su navedene u fakturama poduzeća „Guja trade“ nije provedena procedura javne nabave i nisu nikada poručene niti su isporučene Zavodu. S obzirom da postoji osnov za postupanje nadležnih tijela, Zavod je 16. 1. 2020. godine podnio kaznenu prijavu, s ciljem utvrđivanja kome je i zašto uplaćena naknada.

Sukladno članku 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zavod je poslao konfirmacije salda dužnicima na 31. 12. 2020. godine u iznosu od 1.085.561 KM, putem kojih je potvrđeno 1.082.428 KM tražbina. Konfirmacije koje nisu potvrđene odnose se na fizičke osobe.

Na poziciji sumnjivih i spornih tražbina evidentirane su tražbine starije od godinu dana u iznosu od 179.174 KM, a najvećim dijelom odnose se na tražbine od fizičkih osoba koje snose troškove smještaja korisnika i Centra za socijalni rad Goražde. Kada se neizvjesnost naplate pojavi poslije isporuke i poslije računovodstvenog iskazivanja prihoda, Zavod usklađuje vrijednost tražbina. S obzirom na to da je Računovodstvenim politikama utvrđen način postupanja po ovim tražbinama, izvršen je otpis tražbina na teret rashoda. Za kupce koji nisu pravovremeno vršili uplatu faktura, Zavod je poduzimao radnje na naplati, te je rađena procjena naplativosti sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti.

Zalihe su iskazane u iznosu od 319.498 KM.

Na datum bilance iskazane su sljedeće zalihe: u KM

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
ZALIHE	319.498	299.549
Sirovine i materijal u skladištu	316.532	230.626
Dani avansi	2.966	68.925

Zalihe sirovina i materijala sastoje se pretežno od hrane i drugog potrošnog materijala. Sukladno Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama, zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, ambalaže i auto guma vrednuju se po stvarnim cijenama, odnosno po trošku nabave. Troškovi zaliha – razduženje, priznaju se i iskazuju na temelju prosječne (ponderirane) cijene i obuhvataju sve troškove nabave i troškove dovođenja zaliha na lokaciju i sadašnje stanje. Troškovi zaliha sitnog inventara iskazuju se metodom 100% otpisa.

Dani avansi (2.966 KM) predstavljaju avanse dane dobavljačima u zemlji s kojima je sklopljen ugovor za nabavu sirovina i materijala.

7.2.2 Stalna sredstva

U financijskim izvješćima Zavoda na 31. 12. 2020. godine iskazana su stalna sredstva u iznosu od 2.777.730 KM.

Struktura stalnih sredstava prikazana je u sljedećoj tabeli: u KM

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
STALNA SREDSTVA	2.777.730	2.841.341
Nematerijalna sredstva	15.373	23.151
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.750.440	2.805.273
Višegodišnji zasadi – biološka sredstva	11.917	12.917

Nematerijalna stalna sredstva iskazana su u iznosu od 15.373 KM (nabavna vrijednost 79.663 KM, ispravka vrijednosti 64.291 KM). Nematerijalna sredstva obuhvaćaju instalirani program za vođenje knjigovodstva Zavoda, program dnevnik logova, softver za kontrolu telefonske centrale i program za uspostavu baze podataka o korisnicima smještenim u ustanove socijalne zaštite na razini FBiH a koji će služiti za izvješćivanje prema Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike koji je i financirao instaliranje navedenog programa. Ova sredstva vrednuju se u visini izdataka isplaćenih za njihovo pribavljanje.

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 2.750.440 KM (nabavne vrijednosti 7.839.663 KM, ispravke vrijednosti 5.089.223 KM) i predstavljaju najveći dio stalnih sredstava.

Struktura i promjene na ovoj imovini daju se u tabeli:

Red. broj	Opis	Zemljišta	Zgrade	Postrojenja i oprema	Alati, pogon. kancel. namj.	Transportna sredstva	Materijalna sredstva u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	10 (od 3 do 9)
1	Nabavna vrijednost							
	na 1. 1. 2020.	361.401	5.255.890	1.093.411	428.994	268.930	3.832	7.412.457
	- prijenos sa pripreme		70.614	100.177	23.335		210.146	404.273
	- otuđenje i rashodovanje			13.790	12.832		194.127	220.749
	na 31. 12. 2020.	361.401	5.326.504	1.179.797	439.498	268.930	19.851	7.595.981
2	Akumulirana amortizacija							
	na 1. 1. 2020.		3.255.573	860.689	261.634	229.288		4.607.183
	- amortizacija		157.880	56.735	33.864	12.812		261.292
	- otuđenje i rashodovanje			12.261	10.673			22.933
	na 31. 12. 2020.	0	3.413.453	905.163	284.825	242.099	0	4.845.541
3	Neto knjigov. vrijednost							
	na 1. 1. 2020.	361.401	2.000.317	232.722	167.360	39.642	3.832	2.805.275
	na 31. 12. 2020.	361.401	1.913.050	274.634	154.672	26.831	19.851	2.750.441

Nekretnine, postrojenja i opremu čine: zemljište, šume, upravni i administrativni građevinski objekti, postrojenja, alati, transportna sredstva, oprema, umjetničke i muzejske vrijednosti. Materijalna stana sredstva su sredstva koja se drže za korištenje u djelatnosti Zavoda pri isporuci usluga i za administrativne i ostale svrhe i za koje se očekuje da će se koristiti više od jedne godine. Vrednuju se i iskazuju po trošku nabave.

Zemljište iskazano u iznosu 361.401 KM, odnosi se na građevinsko, poslovno i zemljište za druge namjene. Obuhvaća zemljište u krugu Upravne zgrade i objekata koji služe za smještaj korisnika, kao i njive koje se obrađuju, livade, voćnjaci, dvorišta i neplodno zemljište. Zavod nad zemljištem ima pravo raspolaganja, a dio zemljišta je u vlasništvu Zavoda.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 1.913.050 KM (nabavne vrijednosti 5.326.504 KM, ispravke vrijednosti 3.413.453 KM). Čine ih: upravne zgrade (poslovna zgrada DRIN, ekonomsko-poslovna zgrada, stambeno poslovni objekat, kuća i zgrada vešeraja), ostali prateći objekti (magacini, zgrada centralnog grijanja, kiosci, portirnice, plastenik, podstanica i kuće za smještaj korisnika), kontejneri, hladnjače, putevi, mostovi dvorišta i igrališta. Zavod ima pravo raspolaganja nad objektima unutar kruga Zavoda, a pravo vlasništva nad objektima i stanovima kupljenim za smještaj korisnika Zavoda od privatnih osoba. Povećanje vrijednosti građevinskih objekata u 2020. godini je izvršeno u iznosu od 70.614 KM i odnosi se na prijenos sa investicija u tijeku na upotrebu metalnog protupožarnog stepeništa (39.145 KM) i kuće nabavljene za smještaj korisnika (31.469 KM). Smanjenje na poziciji građevinskih objekata izvršeno za obračunatu amortizaciju u 2020. godini iznosi 157.880 KM.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu 274.634 KM. Čine ih uredska oprema (računari, printeri i ostala uredska oprema), oprema za grijanje i održavanje prostorija, medicinski i laboratorijski aparati, telefonska centrala i uređaji i ostala postrojenja i oprema. Vrijednosti postrojenja i opreme stavljene u upotrebu u 2020. godini iznose 100.177 KM (agregat, računari i ostala oprema), a smanjenje na poziciji postrojenja i opreme izvršeno je za obračunatu amortizaciju u 2020. godini u visini od 56.735 KM.

Alati, pogonski i uredski namještaj iskazani su u iznosu od 154.672 KM, a čine ih namještaj za opremanje stambenih prostora i ostali inventar za opremanje i uređenje. Povećanje na ovoj poziciji iznosi 23.335 KM, a smanjenje je izvršeno za obračunatu amortizaciju u 2020. godini u visini od 33.864 KM.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 26.831 KM a čine ih sanitetska i putnička vozila, teretna vozila, traktor i traktorska prikolica. Povećanje vrijednosti u 2016. godini u iznosu od 65.068 KM odnosi se na nabavku višenamjenskog kultivatora.

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su u iznosu 19.851 KM i odnose se na mašine i opremu u pripremi.

Biološka sredstva iskazana su u iznosu od 11.917 KM, a odnose se na voćnjak „Malkoč“.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa primjenom godišnjih stopa amortizacije koje priznaje Zakon o porezu na dobit u trošak razdoblja. Pravilnikom o računovodstvenim politikama iz 2010. godine definiran je način obračuna amortizacije sukladno MRS-u 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Početkom 2020. godine vršeno je preispitivanje korištenih amortizacijskih stopa materijalne imovine, odnosno preispitivanje preostalog vijeka trajanja nekretnina. Utvrđeno je da Zavod koristi različite amortizacijske stope za nekretnine u rasponu od 1,5% do 10%. Odlukom ravnatelja o usklađivanju amortizacijskih stopa dugotrajne materijalne imovine sa korisnim vijekom upotrebe stalnih sredstava, usklađene su dosadašnje amortizacijske stope na stopu od 3% sa primjenom od 1. 1. 2020. godine.

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja, subjekt procjenjuje ima li ikakvih indicija da je vrijednost neke imovine umanjena. Ako takve indicije postoje, subjekt je dužan da izvrši formalnu procjenu nadoknadivog iznosa. Zavod na datum bilance, kao ni na datum prethodnih bilanca, nije vršio procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost stalnih sredstava umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti sukladno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, a u vezi sa MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Posljedica je da se knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda. Efekte na financijska izvješća ne možemo utvrditi.

Zavod nije vršio procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine, niti je vršio mjerenje nadoknadive vrijednosti na 31. 12. 2020. godine, sukladno MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme i investicija u toku može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda.

Preporuka:

- ***na datum bilance vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.***

Vlasništvo nad nekretninama

Na temelju prezentirane dokumentacije – Prijepisi katastarsko knjižnih uložaka broj 614, 462 i 28 izdanih od Službe za urbanizam, građenje, katastar i imovinsko pravne poslove općine Fojnica, utvrdili smo da Zavod raspolaže imovinom i vlasnik je dijela imovine. Međutim, imovina Zavoda nije provedena kroz zemljišne knjige Općinskog suda.

Zavod raspolaže zemljišnoknjižnim izvacima u kojima je iskazano trajno pravo raspolaganja nekretninama, a nad zemljištem trajno pravo korištenja. Vodi se pomoćna knjiga stalnih sredstava, ali nema registra nekretnina u kojem bi se iskazali podaci o ukupnom broju nekretnina kojima raspolaže, kao i status vlasništva.

Preporuka:

- ***sačiniti registar nekretnina Zavoda u kojem bi se iskazali podaci o ukupnom broju nekretnina kojima raspolaže, kao i statusu vlasništva nad njima.***

Zakonom o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH iz 2008. godine Parlament FBiH preuzeo je prava i obveze osnivača nad Zavodima za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Drin i Bakovići. Budući da je do 1992. godine postojao jedan Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Fojnica, a od 1994. godine egzistiraju dva Zavoda, neophodno je sačiniti diobenu bilancu radi utvrđivanja imovine ovih zavoda. Zavod Bakovići koristi dio imovine prijeratnog Zavoda. Zavodi nisu samostalno poduzimali aktivnosti na izradi diobene bilance. Rješenjem federalnog ministra rada i socijalne politike od 18. 9. 2015. godine imenovano je Povjerenstvo za izradu diobene bilance između ova dva Zavoda, koje čine po dva predstavnika svakog Zavoda i jedan predstavnik Ministarstva, koji je ujedno predsjednik povjerenstva. Zadatak povjerenstva je da, sukladno važećim propisima, utvrdi kriterije diobe i na temelju njih provede postupak izrade diobene bilance između ova dva Zavoda, te ga u formi prijedloga, zajedno sa izvješćem o svom radu, dostavi Ministarstvu na daljnje postupanje. Rješenjem nije utvrđen rok do kojeg povjerenstvo treba završiti povjereni joj zadatak. U Zapisniku sa održanog prvog sastanka povjerenstva navodi se da su Zavodi fizički odvojeni i da se točno zna šta koristi koji Zavod (pokretnu i nepokretnu imovinu, zaposlenike i dr.) ali je sporna procijenjena vrijednost koja bi se unijela u početni kapital, zbog čega je neophodno tražiti angažiranje procjenitelja odnosno vještaka građevinske ili ekonomske struke kako bi se izvršila procjena imovine koja bi se unijela kao početni kapital Zavoda. Prema navodima u Zapisniku, povjerenstvo nije raspolagalo dokumentacijom iz koje je vidljivo tadašnje stanje zavoda, prvenstveno brisanje starog Zavoda Fojnica iz Registra. U Zaključcima navedenim u Zapisniku, treba pripremiti svu raspoloživu dokumentaciju kojom se dokazuje činjenično trenutno stanje Zavoda, kako bi se kroz važeće propise mogao izvesti konačan stav povjerenstva o statusu Zavoda. Također, zaključeno je da se nadležnim tijelima upravljanja i nadzora oba zavoda uputi akt o prijedlogu povjerenstva za angažiranje vještaka za procjenu vrijednosti imovine koja bi se unijela kao početni kapital zavoda. Povjerenstvo je prijedlog za angažiranje vještaka za procjenu vrijednosti imovine, uputilo u 2017. godini na daljnje postupanje tijelima upravljanja i nadzora u cilju daljnjih aktivnosti na angažiranju vještaka, a radi brisanja imovine kojom raspolaže Zavod Bakovići iz vanbilančnih evidencija. Do dana sačinjavanja ovog Izvješća, nadležna tijela upravljanja i nadzora nisu poduzeli radnje po Zapisniku povjerenstva. S obzirom da se radi o državnoj imovini veće vrijednosti (11.654.278 KM), brisanje predmetne imovine iz evidencija Zavoda Drin moguće je uz suglasnost i odluku Ministarstva, koja će biti pravni temelj za konačno rješenje ovog pitanja.

Državna imovina evidentirana u poslovnim knjigama Zavoda sa pravom raspolaganja Zavoda Bakovići nije procijenjena, niti su se stekli uvjeti za postupanje tijela upravljanja i nadzora radi brisanja iz vanbilančne evidencije.

Preporuka:

- ***u suradnji s Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i Zavodom za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići okončati aktivnosti na izradi diobene bilance, kako bi se utvrdila imovina kojom raspolaže Zavod.***

7.2.3 Obveze i razgraničenja

U financijskim izvješćima na datum bilance iskazane su obveze i razgraničenja u iznosu od 2.419.725 KM. Strukturu obveza i razgraničenja dajemo u sljedećem pregledu:

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
OBVEZE I RAZGRANIČENJA	2.419.725	2.646.003
Kratkoročne obveze	839.669	994.086
Obveze iz poslovanja	234.848	369.648
Obveze za plaće naknade i ostala primanja	464.686	480.722
Druge obveze	136.763	141.848
Obveze za ostale poreze i druge dažbine	3.372	1.868
Pasivna vremenska razgraničenja	110.007	372.337
Dugoročna razgraničenja	1.470.049	1.279.580

Kratkoročne obveze iskazane su u iznosu od 839.669 KM, a odnose se na obveze iz poslovanja, obveze za plaće i ostala primanja, druge obveze i obveze za ostale poreze i druge dažbine. Obveze iz poslovanja odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji. Obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih osobnih primanja odnose se na neisplaćene plaće i naknade za prosinac 2020. godine.

Najznačajniji dobavljači koji učestvuju u ukupnom saldu na 31. 12. 2020. godine su: VINOJUG Sarajevo, MGM Farm Kakanj, Harmeli Banovići i drugi.

Za saldo obveza prema dobavljačima u iznosu od 234. 848 KM, dostavljene su potvrde i Zavod ih je potvrdio u iznosu od 202.916 KM. Iznos od 7.019 KM osporen je, a za ostali dio obveza nisu poslani izvodi otvorenih stavki.

Druge obveze iskazane su u iznosu od 136.763 KM, a odnose se na dodatno utvrđene porezne obveze (glavnica) po Zapisniku o inspekcijskom nadzoru od 17. 2. 2020. godine. Zavod je kontrolirala nadležna porezne uprave FBiH za razdoblje od 1. 1. 2015. godine do 4. 12. 2019. godine. U poslovnim knjigama uknjižena je obveza za glavnica bez zatezних kamata. Žalba na Rješenje o dodatno utvrđenim obvezama dostavljena je 23. 3. 2020. godine Poreznoj upravi, koja je odbijena i potvrđeno je stanje obveza za glavnica i kamate u iznosu od 170.964 KM. Prigovor na Zapisnik o inspekcijskom nadzoru dostavljen je Federalnom ministarstvu financija. Odgovor Ministarstva nije zaprimljen do posljednjeg dana obavljene revizije.

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 110.007 KM, odnose se na odložene prihode za primljene robne donacije (105.104 KM) i unaprijed naplaćeni prihodi od prodaje usluga (4.903 KM). Odloženi prihodi za primljenu robu u obliku donacija obuhvataju prehrambene artikle, sitan inventar, odjeću, lijekove, sanitetski materijal i drugo.

Najveći dio robnih donacije odnosi se na primljeno donirano kurbansko meso i novčane uplate na ime kurbana. Odlukom direktora o prijemu i obradi kurbanskog mesa i prijema uplata na ime kurbana utvrđen je način prijema i obrade zaprimljenog mesa, te su precizirana zaduženja službi. Pojedine službe Zavoda sačinjavaju plan evidentiranja donatora, izdavanje potvrda o prijemu mesa, kao i plan rada za izvršenje posla. Izvršitelji za obavljanje posla angažiraju se ugovorom o djelu. Na temelju obavljenih kontrola, prijema, procjena i zapažanja, povjerenstvo za prijem i kontrolu roba i donacija sačinilo je izvješće o prijemu kurbanskog mesa. Povjerenstvo je propratilo i evidentiralo prijem 13.598 kg obrađenog kurbanskog mesa, spremnog za upotrebu, u prostorijama magacina, tj. hladnjače Zavoda. Od uplaćenih sredstava na ime kurbana nabavljeno je 986 kg mesa. Prema raspoloživim podacima zaključili smo da je Zavod obavio prijem i skladištenje 14.584 kg obrađenog kurbanskog mesa.

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.470.049 KM. Odnose se na unaprijed naplaćene odložene prihode za amortizaciju objekata i opreme izgrađenih i nabavljenih sredstvima od državnih donacija. Ona predstavljaju dugoročno odloženi prihod od donacija u obliku stalnih sredstava – oprema, evidentiranih sukladno MRS-u 20 – Računovodstvo za državne pomoći i objavljivanje državne pomoći. Ovaj iznos čini ostatak vrijednosti donirane opreme, koji je umanjivan za iznos iskazane godišnje amortizacije u bilanci uspjeha u tekućoj godini u iznosu od 107.879 KM i prethodnim godinama.

Na temelju prezentirane dokumentacije, utvrdili smo da su Zavodu u prethodnim godinama odobravana sredstva iz Proračuna FBiH na poziciji kapitalnih transfera Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, koja su bila osnov za zaključivanja ugovora o sufinanciranju projekata Zavoda. Odobrena sredstva dodjeljivana su po Programima za svaku godinu. Zavod je sačinjavao kvartalna izvješća o realizaciji programa, te ih dostavljao sa pratećom dokumentacijom nadležnom Ministarstvu.

Tijekom 2020. godine izvršeno je priznavanje odgođenih prihoda u iznosu od 144.641 KM. Odlukom ministra o dodjeli sredstava Zavodu odobrena su sredstva za sufinanciranje protupožarnog stepeništa, za nabavu agregata, za projekt samostalnog stanovanja u lokalnoj zajednici i promicanje socijalne uključenosti korisnika.

Razduženje pozicije unaprijed naplaćeni odloženi prihodi u iznosu od 350.000 KM, odnosi se na povrat nenamjenski utrošenih sredstava Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike.

Zavod je na 31. 12. 2020. godine izvršio korekciju odloženih prihoda državnih donacija u iznosu od 260.541 KM na teret akumulirane dobiti. Odlukom upravnog odbora od 17. 2. 2021. godine izvršena je korekcija bilančnih pozicija u računovodstvenim evidencijama Zavoda, sa kratkoročnih na dugoročno odložene prihode. U ovoj odluci navedene su osnove za korekcije: iznesene kvalifikacije neovisnog revizora za 2018. i 2019. godinu, prijedlog popisnog povjerenstva za 2020. godinu i prijedlog financijsko računovodstvene službe. Predložene korekcije sukladne su zahtjevima MRS-a 20 i MRS-a 8 – Računovodstvene politike promjene računovodstvenih procjena i grešaka.

Zavod u prethodnim godinama nije imao usuglašenu poziciju „odloženi prihodi od državnih pomoći“ (cto 4071) sa pozicijom stalnih sredstava koja su nabavljena putem donacija – državne pomoći. Ta neusuglašenost datira duži niz godina, odnosno unutarnjim kontrolama ustanovljeno je neusuglašenost datira duže od deset godina. Razlika nije uvijek bila kao što je gore navedeni iznos i ona se mijenjala iz godine u godinu.

Naime, Zavod je u prethodnim godinama dio odloženih prihoda od novčanih donacija namijenjenih za nabavu stalnih sredstava, kao i donacija u materijalnim stalnim sredstvima, evidentirao na kontu 4931, dok je veći dio evidentiran na kontima 407. Radi lakšeg praćenja i evidentiranja potrebno je dio odloženih prihoda koji se odnosi na stalna sredstva preknjižiti na konta grupe 407 i ubuduće ih tu evidentirati, dok će se na kontu 4931 evidentirati samo odloženi prihodi koji se odnose na lijekove i sanitetski materijal, robu, sitan inventar i druga sredstva koja nemaju karakter stalnih sredstava.

Na 31. 12. 2020. godine, utvrđena je točna vrijednost stalnih sredstava koja su nabavljena putem donacija, odnosno državne pomoći. Tako je utvrđen iznos kratkoročnih donacija, koji je usuglašen. S obzirom na to da se korekcija ne odnosi na 2020. godinu, već na ranija razdoblja, ta razlika (260.541 KM) predstavlja rashode prethodnih godina, te je stoga terećena akumulirana dobit.

7.2.4 Kapital

Na datum bilance iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
KAPITAL	2.556.243	2.803.829
Državni kapital	1.559.198	1.559.198
Reinvestirana dobit / raspoređeni višak prihoda nad rashodima	843.484	0
Neraspoređeni višak prihoda ranijih godina	140.607	985.326
Neraspoređeni višak prihoda izvještajne godine	12.954	259.305

Državni kapital iskazan je u iznosu od 2.559.243 KM. Sukladno aktu o osnivanju Zavod upravlja resursima koji su 100% u vlasništvu FBiH. Vrijednost upisanog kapitala u sudskom registru od 1. 9. 2009. godine iznosi 0 KM. Zavod nema usuglašene vrijednosti upisanog kapitala po sudskom rješenju i pozicije Upisani kapital u poslovnim knjigama.

Odlukom upravnog odbora od 27. 2. 2020. godine, financijski rezultat 2019. godine u iznosu od 259.305 KM raspoređuje se na poziciju neraspoređeni višak prihoda ranijih godina.

Odlukom upravnog odbora od 31. 8. 2020. godine neraspoređeni višak prihoda ranijih godina u iznosu od 843.484 KM (sadašnja vrijednost stalnih sredstava nabavljenih iz vlastitih sredstava) reklasificira se na reinvestiranu dobit/raspoređeni višak prihoda.

Neraspoređeni višak prihoda ranijih godina u iznosu od 140.607 KM i neraspoređeni višak prihoda izvještajne godine, vode se kao neraspoređena dobit namijenjena za poboljšanje uvjeta i kvalitete života korisnika na smještaju u Zavodu.

7.2.5 Popis sredstava i obveza

Odlukom ravnatelja o godišnjem popisu i formiranju Povjerenstava za popis sredstava i izvora sredstava od 1. 12. 2020. godine naloženo je da se obavi redovan godišnji popis sa stanjem na 31. 12. 2020. godine (dugotrajne materijalne, nematerijalne i financijske imovine, tražbina i obveza, zaliha roba i materijala, novčanih sredstava i vrijednosnih papira, sredstava u vanbilančnoj evidenciji, sredstva kod drugih i tuđa sredstva). Formirana su tri povjerenstva za popis imovine i obveza (povjerenstvo za popis gotovine, povjerenstvo za popis stalnih sredstava i povjerenstvo za popis tražbina, obveza, rezerviranja i razgraničenja). Sukladno Pravilniku o popisu sredstava i izvora sredstava i Pravila Zavoda, povjerenstva su donijela Plan popisa. Prema Izvješćima o radu povjerenstava, popis gotovine izvršen je 4. 1. 2021. godine, a popis stalnih sredstava, tražbina i obveza 25. 1. 2021. godine. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da su sačinjene popisne liste u kojim je vrijednosno i materijalno iskazana imovina, dan je prijedlog za rashod stalnih sredstava koja više nisu za upotrebu, kao i otpis sumnjivih i spornih tražbina starijih od godinu dana. Odluku o usvajanju Izvješća o popisu sredstava i izvora sredstava sa pripadajućim priložima donio je upravni odbor 11. 2. 2021. godine.

Nakon izvršenog popisa, povjerenstvo je ustanovilo da je određen broj stalnih sredstava i sitnog inventara dotrajavao, polomljen, pokvaren i kao takav neupotrebljiv. Stoga je predložen otpis (isknjiženje i rashodovanje) stalnih sredstava preostale vrijednosti 0,00 KM (nabavne i ispravke 11.835 KM) i sitnog inventara sadašnje vrijednosti 0,00 KM (nabavne i ispravke vrijednosti 3.778 KM).

U toku 2020. godine, Zavod je vršio otpis i rashodovanje stalnih sredstava i sitnog inventara po odlukama Upravnog odbora uz potpuni otpis i rashodovanje stalnih sredstava i fizički je odstranjen. Na temelju Izvješća o otpisu utvrdili smo da je sačinjen zapisnik povjerenstva o načinu likvidiranja sredstva, a koji je osnova za donošenje odluke i isknjižavanje iz poslovne knjige Zavoda.

7.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 0 KM i ukupne novčane isplate od 365.567 KM, što je rezultiralo negativnim novčanim tijekom. Gotovina na početku godine iznosila je 1.015.025 KM, a na kraju godine 649.456 KM. Izvješće o novčanom tijeku sačinjeno je sukladno MRS-u 7 – Izvješće o novčanom tijeku, neizravnom metodom pri čemu su prikazani novčani tijekovi iz različitih vrsta aktivnosti (poslovnih, ulagačkih i financijskih).

7.4 IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU

Izvješće o promjenama na kapitalu za 2020. godinu sačinjeno je sukladno važećim propisima, pri čemu su iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene sa vrijednostima u Bilanci stanja i Bilanci uspjeha.

7.5 BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Bilješke uz financijska izvješća sačinjene su sukladno MRS-u 1 – Prezentacija financijskih izvješća i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja.

7.6 IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

U izvanbilančnoj evidenciji, sa 31. 12. 2020. godine iskazano je 11.654.278 KM, a odnosi se na vrijednost imovine Zavoda Bakovići.

8. JAVNE NABAVE

Zavod je donio Plan javnih nabava za 2020. godinu 17. 12. 2019. godine, uz suglasnost Upravnog odbora. U toku godine Plan javnih nabava mijenjao se dva puta⁹, te su na kraju planirane u vrijednosti od 1.760.766 KM (bez PDV-a)¹⁰. Prema prezentiranim podacima, Zavod je proveo 46 postupaka javnih nabava i zaključio ugovore u vrijednosti od 1.420.243 KM, i to 11 otvorenih postupaka (929.592 KM), četiri pregovaračka postupka bez objave obavještenja (93.958 KM), 14 konkurentskih zahtjeva (274.584 KM), 17 izravnih sporazuma (79.759) i dvije nabave iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavama (42.350 KM).

Testiranjem smo obuhvatili pet otvorenih postupaka – dva za nabavu hrane, ogrijeva, agregat i kombi vozila (615.725 KM), tri pregovaračka postupka bez objave – nabava mrkog uglja, održavanje baze podataka i održavanje poslovnog softvera (89.758 KM), dva izravna sporazuma – nabava radne odjeće i svježeg mesa (12.000 KM) i šest konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda – nabava nafte i naftnih derivata, medicinske opreme, informatičke opreme, pelena, duhanskih proizvoda i toplovodnog kotla (151.123 KM). Revidiranjem postupaka nabava nisu utvrđene značajne nepravilnosti.

Zavod je provodio postupke javnih nabava sukladno Planu javnih nabava. Odlukama direktora o pokretanju postupaka javnih nabava odobravano je pokretanje postupaka. Tendersku dokumentaciju sačinjava povjerenstvo imenovano posebnom odlukom direktora. Utvrđivani su kriteriji za dodjelu ugovora. Nakon provedene procedure zaključuju se ugovori sa najpovoljnijim ponuđačima, koji su ispunili tražene uvjete utvrđene tenderskom dokumentacijom. Potom se utvrđuje realizacija provedenih postupaka.

Također smo utvrdili da su za sve nabave koje su se provodile putem otvorenih postupaka i konkurentskih zahtjeva, a kod kojih je kriterij dodjele najniža cijena, bile predviđene e-aukcije, što je sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije. Tijekom 2020 godine putem e-aukcije provedeno je 85% vrijednosti nabava putem otvorenih postupaka i konkurentskih zahtjeva.

Zavod je provodio postupke javnih nabava u cilju najefikasnijeg korištenja javnih sredstava i zaključivao ugovore o nabavama radova, roba i usluga sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama i uvjetima utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.

9. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima nadležne službe, protiv Zavoda su podignute dvije tužbe iz radnog spora u iznosu od 13.200 KM i tužba po dugu u iznosu od 1.713 KM. Za ove tužbe nisu donesene presude.

Zavod je pokrenuo 18 sudskih sporova protiv trećih osoba, sa tužbenim zahtjevom u iznosu od 580.371 KM, zbog neizmirenih potraživanja za izvršene usluge. Za tri postupka donesene su pravosnažne presude, a za ostale predmete očekuju se presude u korist Zavoda.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Zavod je 30. 8. 2021. godine dostavio komentar na Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2020. godinu, u kojem je navedeno da nemaju primjedbi na Nacrt izvješća.

Rukovoditeljica Sektora za financijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju

Perislav Delić – voditelj tima

Ajla Kurbašić – članica tima

⁹ Prva izmjena i dopuna Plana bila je u lipnju 2020. godine, a druga u prosincu 2020. godine.

¹⁰ U daljnjem dijelu teksta sve nabave su dane u iznosima bez PDV-a.

V PRILOG: GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine			
Naziv pravne osobe: JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	8.395.997	8.415.177
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	7.889.297	7.806.938
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	44.437	64.116
4	Ostali poslovni prihodi	462.263	544.123
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	8.299.780	8.392.397
1	Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2	Materijalni troškovi	1.619.390	1.566.577
3	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	5.801.995	5.814.202
4	Troškovi proizvodnih usluga	74.977	72.761
5	Amortizacija	270.070	323.686
6	Troškovi rezerviranja	0	0
7	Nematerijalni troškovi	533.348	615.171
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	96.217	22.780
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	0	0
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Financijski prihodi (od 1 do 6)	505	355
1	Financijski prihodi od povezanih pravnih osoba	0	0
2	Prihodi od kamata	184	241
3	Pozitivne kursne razlike	321	114
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od sudjelovanja u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali financijski prihodi	0	0
V	Financijski rashodi (od 1 do 5)	96	128
1	Financijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim osobama	0	0
2	Rashodi kamata	0	0
3	Negativne kursne razlike	96	128
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali financijski rashodi	0	0
VI	Dobit od financijskih aktivnosti (IV-V)	409	227
	Gubitak od financijske aktivnosti (V-IV)	0	0
VII	Dobit od redovite aktivnosti (III-VI) > 0	96.626	23.007
VIII	Gubitak od redovite aktivnosti (III-VI) < 0	0	0
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	35.828	394.447
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicijskih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	0
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	35.318	26.429
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	510	368.018
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	108.820	30.727
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	3.689	0
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	0	0
7	Rashodi na osnovu zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi na temelju ispravaka vrijednosti i otpisa potraživanja	102.403	30.727
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	2.728	0
XI	Dobit na temelju ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	0	363.720
XII	Gubitak na temelju ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	72.992	0
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2	Rashodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	0	0
1*	Prihodi na osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravaka neznačajnih grešaka iz ranijih razdoblja	0	0
2*	Rashodi na osnovu promjena računovodstvenih politika i ispravaka neznačajnih grešaka iz ranijih razdoblja	10.680	127.422
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	12.954	259.305
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	0
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi razdoblja	0	0
2**	Odloženi porezni rashodi razdoblja	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi razdoblja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	12.954	259.305
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		
XXI	Neto dobit razdoblja (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	12.954	259.305
XXII	Neto gubitak razdoblja (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	0
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	m0	0
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit razdoblja (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	12.954	259.305
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit razdoblja (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0		
	Neto dobit/gubitak razdoblja prema vlasništvu (XXI ili XXII)	12.954	259.305
	a) vlasnicima matice	12.954	259.305
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Neto dobit/gubitak razdoblja prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	12.954	259.305
	a) vlasnicima matice	12.954	259.305
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Zarada po dionici:		
	a) obična		
	b) razdijeljena		
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	241	237
	- na bazi stanja krajem mjeseca	241	242

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 24. 2. 2021. godine.

Direktor
Adis Ramić

Bilanca stanja na 31. 12. 2020. godine					
Naziv pravne osobe: JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin					
Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/	
	Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)		
1	2	3	4	5	5
A K T I V A					
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)					
		7.939.327	5.161.597	2.777.730	2.841.341
1	Nematerijalna sredstva	79.664	64.291	15.373	23.151
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	7.839.663	5.089.223	2.750.440	2.805.273
3	Investicijske nekretnine				
4	Biološka sredstva	20.000	8.083	11.917	12.917
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva				
6	Dugoročni financijski plasmani				
7	Druga dugoročna potraživanja				
8	Dugoročna razgraničenja				
B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA					
C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)					
		2.674.255	476.017	2.198.238	2.608.491
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	588.846	269.348	319.498	299.549
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	2.085.409	206.699	1.878.740	2.308.942
D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA					
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA					
I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)					
		10.613.582	5.637.614	4.975.968	5.449.832
II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna aktiva					
		11.654.278	0	11.654.278	11.654.278
UKUPNO AKTIVA (I+II)					
		22.267.860	5.637.614	16.630.246	17.104.110
P A S I V A					
A) KAPITAL (od 1 do 10)					
			2.556.243		2.803.829
1	Osnovni kapital		1.559.198		1.559.198
2	Upisani neplaćeni kapital		0		0
3	Emisiona premija		0		0
4	Rezerve		0		0
5	Revalorizacijske rezerve		0		0
6	Nerealizirani dobiti		0		0
7	Nerealizirani gubici		0		0
8	Neraspoređena dobit		997.045		1.244.631
9	Gubitak do visine kapitala		0		0
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli		0		0
B) DUGOROČNA REZERVIRANJA					
			1.470.049		1.279.580
C) DUGOROČNE OBVEZE					
			0		0
D) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE					
			0		0
E) KRATKOROČNE OBVEZE (od 1 do 8)					
			839.669		994.986
1	Kratkoročne financijske obveze		0		0
2	Obveze iz poslovanja		234.848		369.648
3	Obveze iz specifičnih poslova		0		0
4	Obveze na temelju plaća, naknada i ostalih primanja uposlenih		464.686		480.722
5	Druge obveze		136.763		141.848
6	Obveze za PDV		0		0
7	Obveze za ostale poreze i druge dažbine		3.372		1.868
8	Obveze za porez na dobit		0		0
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA					
			110.007		372.337
G) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE					
			0		0
I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)					
			4.975.968		5.449.832
II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna pasiva					
			11.654.278		11.654.278
UKUPNO PASIVA (I+II)					
			16.630.246		17.104.110

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 24. 2. 2021. godine.

Direktor
Adis Ramić

Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine (Neizravna metoda)				
Naziv pravne osobe: JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za razdoblje		12.954	259.305
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	0	0
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	270.070	323.686
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	3.689	0
6	Usklađenja na temelju dugoročnih financijskih sredstava	+(-)	0	0
7	Nerealizirani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)	0	0
9	Ukupno (od 2 do 8)		273.759	323.686
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	-19.949	-75.713
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	64.635	13.250
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	0	0
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	0	25.427
14	Povećanje (smanjenje) obveza prema dobavljačima	+(-)	-134.800	73.492
15	Povećanje (smanjenje) drugih obveza	+(-)	-19.617	163.969
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	-262.330	-302.428
17	Ukupno (od 10 do 16)		-372.061	-102.003
18	Neto gotovinski tijek od poslovnih aktivnosti (1+9+-17)		-85.348	480.988
B. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Priljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)		0	0
20	Priljevi na temelju kratkoročnih financijskih plasmana	+	0	0
21	Priljevi na temelju prodaje dionica i udjela		0	0
22	Priljevi na temelju prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Priljevi na temelju kamata	+	0	0
24	Priljevi od dividendi i sudjelovanju u dobiti	+	0	0
25	Priljevi na temelju ostalih dugoročnih financijskih plasmana	+	0	0
26	Odljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)		0	0
27	Odljevi na temelju kratkoročnih financijskih plasmana	-	0	0
28	Odljevi na temelju kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odljevi na temelju kupovine stalnih sredstava	-	0	0
30	Odljevi na temelju ostalih dugoročnih financijskih plasmana	-	0	0
31	Neto priljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		0	0
C. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Priljevi gotovine iz financijskih aktivnosti (od 34 do 37)		0	0
34	Priljevi na temelju povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Priljevi na temelju dugoročnih kredita	+	0	0
36	Priljevi na temelju kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Priljevi i na temelju ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	+	0	0
38	Odljevi gotovine iz financijskih aktivnosti (od 39 do 44)		280.219	692.917
39	Odljevi na temelju otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odljevi na temelju dugoročnih kredita	-	0	0
41	Odljevi na temelju kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odljevi na temelju financijskog lizinga	-	0	0
43	Odljevi na temelju isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odljevi na temelju ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	-	280.219	692.917
45	Neto priljev gotovine iz financijskih aktivnosti (33-38)		0	0
46	Neto odljev gotovine iz financijskih aktivnosti (38-33)		280.219	692.917
47	D. UKUPNI PRILJEVI GOTOVINE (18+31+45)		0	480.988
48	E. UKUPNI ODLJEVI GOTOVINE (18+32+46)		365.567	692.917
49	F. NETO PRILJEV GOTOVINE (47-48)		0	0
50	G. NETO ODLJEV GOTOVINE (48-47)		365.567	211.929

51	H. Gotovina na početku izvještajnog razdoblja		1.015.025	1.226.954
52	I. Pozitivne kursne razlike na temelju preračuna gotovine	+		
53	J. Negativne kursne razlike na temelju preračuna gotovine	-		
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog razdoblja (51+49-50+52-53)		649.458	1.015.025

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 24. 2. 2021. godine.

**Direktor
Adis Ramić**

Izvešće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2020. godine
Naziv pravne osobe: JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizirani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5+6 ±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2018. god.	1.559.198	0	0	0	985.326	2.544.524	0	2.544.524
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravaka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018, odnosno 1. 1. 2019. god. (1 ± 2 ± 3)	1.559.198	0	0	0	985.326	2.544.524	0	2.544.524
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizirani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvješća u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilanci uspjeha	0	0	0	0	259.305	259.305	0	259.305
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2019. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	1.559.198	0	0	0	1.244.631	2.803.829	0	2.803.829
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravaka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovno iskazano stanje na 31. 12. 2019, odnosno 1. 1. 2020. god. (12 ± 13 ± 14)	1.559.198	0	0	0	1.244.631	2.803.829	0	2.803.829
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealizirani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvješća u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilanci uspjeha	0	0	0	0	12.954	12.954	0	12.954
20. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	260.540	260.540	0	260.540
21. Stanje na 31. 12. 2020. god. (15±16±17±18±19±20)	1.559.198	0	0	0	997.045	2.556.243	0	2.556.243

Uprava je pripremila finansijska izvješća i odobrila ih 24. 2. 2021. godine.

**Direktor
Adis Ramić**